

HUNGARIAN DEMOGRAPHIC
RESEARCH INSTITUTE

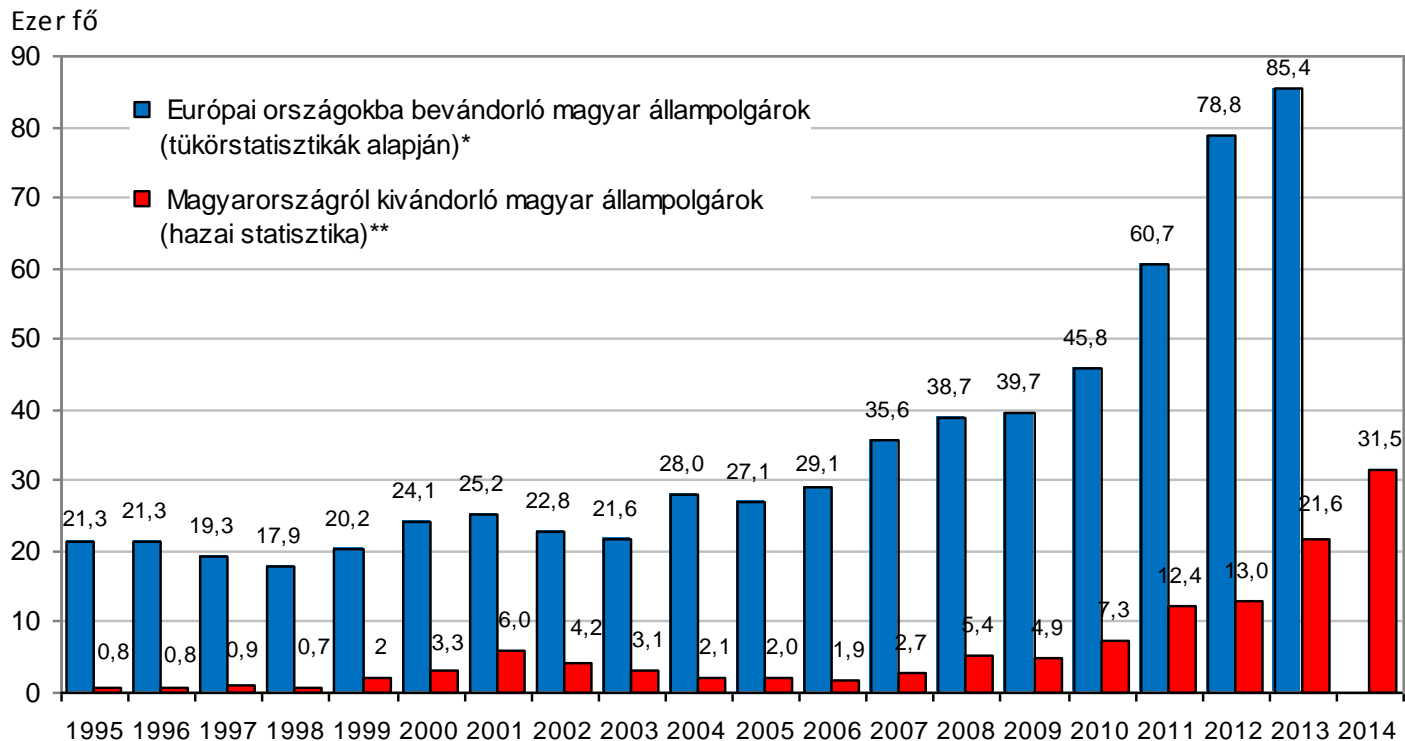
Kivándorlás és iskolázottság: Iskolázottság szerinti szelekció a Magyarországról 2009 és 2013 között kivándoroltak körében

Globális migrációs folyamatok és Magyarország
Budapest, 2015 november 17

Blaskó Zsuzsa - Gödri Irén
Népeségtudományi Kutató Intézet

A Magyarországról elvándorlók száma a tükörstatisztikák és a hivatalos adatok alapján

Forrás: Gödri (2015)

<http://www.demografia.hu/kiadvanyokonline/index.php/demografiaiportre/article/view/2474/2481>

*Eurostat adatbázis (frissítve: 2015. május 25-én), 2009-től kiegészítve a német (DESTATS) és az osztrák (Statistik Austria) adatokkal.

**KSH, Demográfiai évkönyvek (2009-ig a KEKKH személyiadat- és lakcímnnyilvántartása, 2010-től pedig az OEP TAJ nyilvántartása alapján).

Kik mennek el? Adatforrások

- Népszámlálás 2011 – csak az átmenetileg külföldön tartózkodók
- Tükörstatisztikák – Európai országok magyar bevándorlói
- Surveyek:
 - Munkaerő-felvétel („munkaerő-migránsok”)
 - Életünk fordulópontjai (2012/2013; 18-49 évesek)
 - **SEEMIG (2013)**

Kik mennek el? Fő tendenciák

Az elvándorlók a kibocsátó népességhez képest:

- Fiatalabbak,
- Általában több közöttük a férfi, mint a nő;
- **Képzettebbek = ???**

Célországok szerint jelentős eltérések

Kik mennek el? Többváltozós elemzések

SEEMIG „Magyarok külföldön”

Munkaerő-felvételhez kapcsolva

2013 első negyedév

26 936 háztartás

Adatgyűjtés a „jelenleg külföldön élő” háztartástagokról, volt háztartástagokról és háztartástagok testvéreiről

Összesen 1606 kivándorló, akik közül

... magyar állampolgár, 20-59 éves és...

1989 után vándorolt ki: 1198 fő

2009 után vándorolt ki: 618 fő

A SEEMIG alapú elemzések forrása: Blaskó – Gödri 2014: Kivándorlás Magyarországról: szelekció és célország-választás az „új migránsok” körében. Demográfia 2014/4. 271-307. o

A kivándorolt és a Magyarországon élő 20–59 éves népesség megoszlása. Százalékok.

	Magyarországon élő 20–59 éves magyar állampolgárok	1989 után kivándorolt 20–59 éves magyar állampolgárok	1990 és 2009 között kivándorolt 20-59 éves magyar állampolgárok	2009 után kivándorolt 20–59 éves magyar állampolgárok
<i>Nem</i>				
férfi	49	51	48	54
nő	51	49	52	46
<i>Életkor</i>				
20-29	22	29	15	41
30-39	28	42	46	38
40-49	23	19	25	14
50-59	27	10	14	7
<i>Életkor a kivándorlaskor</i>				
20 év alatt	-	4	7	2
20-29	-	51	55	48
30-39	-	29	27	31
40-49	-	11	9	14
50-59	-	4	2	6
<i>Iskolai végzettség</i>				
max 8 általános	17	6	5	8
szakmunkás	27	23	22	25
érettségi	35	34	31	38
főiskola	12	20	22	18
egyetem, phd	8	13	17	11
adathiány		2	4	1
Együtt %	100	100	100	100
N	37 075	1 198	580	618
Forrás: SEEMIG – Magyarok külföldön 2013, saját számítás.				

A migráció esélyét befolyásoló tényezők a kivándoroltak két csoportjában. Logisztikus regressziós modellek esélyhányadosai

	1989 után kivándorolt		2009 után kivándorolt	
	20–59 évesek		20–59 évesek	
	I. modell Exp(B)	II. modell Exp(B)	III. modell Exp(B)	
Nem (ref. nő)				
férfi	1,17**	1,23**	1,58	
Életkor (ref. 20-29 év)				
30-39	1,27***	0,72	0,97	
40-49	0,77**	0,46***	0,46***	
50-59	0,34***	0,23***	0,21***	
Isk. végz. (ref. 8 ált.)				
szakmunkás	2,70***	2,70***	1,91***	
érettségi	2,69***	2,35***	2,30***	
főiskola	4,77***	3,72***	3,48***	
egyetem	5,13***	3,59***	3,37***	
Családi állapot (ref. nőtlen/haiadon)				
házas	0,70 ***	0,53***	0,51***	
özvegy	0,74	0	0	
elvált	0,76**	0,85	0,89	
Szül. hely (ref. Mo.)				
nem Mo.	2,02***	2,66***	2,80***	
Nem * Életkor				
ffi*30-39			1,87***	
ffi*40-49			1,28	
ffi*50-59			1,92	
ffi*válaszhiány				
Nem * iskolai végzettség				
ffi*szakmunkás			2,95***	
ffi*érettségi			1,06	
ffi*főiskola			0,73	
ffi*egyetem			0,65	
ffi*válaszhiány				
Nem * Családi állapot				
ffi*házas			2,27***	
ffi*özvegy			0,58	
ffi*elvált			2,20**	
ffi*válaszhiány			7,92	
-2 Log Likelihood	9702,90	6020,17	5936,6	
Cox & Snell R Square	0,036	0,022	0,024	

Összehasonlítás más eredményekkel 1.

A migráció esélyeit befolyásoló tényezők. Logisztikus regresszió esélyhányadosai. Népszámlálás 2011. 15-50 évesek.

Iskolai végzettség	
Szakmunkásképző	3.6**
Érettségi	2.7**
Főiskola	3.2**
Egyetem	5.0**

Kontrollálva: nem, életkor, lakóhely

*Blaskó Zsuzsa - Ligeti Anna Sára - Sik Endre: Magyarok külföldön.
Mennyien? Kik? Hol? Társadalmi Riport 2014*

Összehasonlítás más eredményekkel 2.

„A munkamigránsok többsége szakmunkás, állandó és jelentős a szakmunkások migrációjában a pozitív szelektivitás...” (27.o.)

„A külföldi munkavállalók között a munkaerőfelmérés szerint a felsőfokú végzettségűek aránya nem különösebben magas, és tartósan gyenge negatív szelektivitás érvényesül.” (27.o.)

Hárs Ágnes-Simon Dávid: A munkaerő-migráció változása a képezres években Magyarországon. Vizsgálat a munkaerő-felmérés adatai alapján. BWP 2015/2

Összefoglalás és következtetések

Három vizsgálat - három különböző vizsgálati csoport:

- SEEMIG: viszonylag hosszabb távon kint lévők is, köztük teljes családok
- Népszámlálás: legfeljebb egy éve, van Mo.-on háztartástag
- Munkaerő-felvétel: elvileg legfeljebb egy éve külföldön dolgozó háztartástagok – bár a gyakorlatban nem teljesül. Ingázók is!

Minél gyengébb a magyarországi kötődés, annál kevésbé jellemző a szakmunkások felülreprezentáltsága, és annál inkább a diplomásoké

Különböző migrációs stratégiák az egyes iskolai végzettségű csoportokban:

- diplomások elköteleződőbb, potenciálisan hosszabb távú vándorlása
- szakmunkások jobban fenntartják az itthoni kapcsolatokat, családot hagynak hátra, sokan ingáznak.

Ezt megerősítő eredmények még:

- szakmunkások túlsúlya a gyereket itthon hagyó migráns apák között (Blaskó 2015 Népszámlálás alapján)
- szakmunkások a legaktívabb pénz-hazaküldők, diplomások a legkevésbé aktívak (Blaskó 2014 SEEMIG alapján)

